

MACSKA?

mese. —
néni.)

val szemben ül
ka mellett ül 2
a farkán ül 1

144 macskát.

égis?

40 kr 24 színe-
pompás színes
kettő a Singer
en (Andrássy-ut
már erre nem
zt. — **Donáth**
abból a névből
cemény, kis, két,
kat meg rimbe
munkád nagyon
gy név, mely-
ujabb értelmű
égibb küldemé-
lenti, hogy meg
mel, mert sokan
ányáikat régeb-
ig. Milyen kár,
ogsz jární a fő-
Lajoskát üdvöz-
edve. — **König-**
vánítása jólesik
om. — **Pollák**
cséretedre válik.
nyájunknak. —

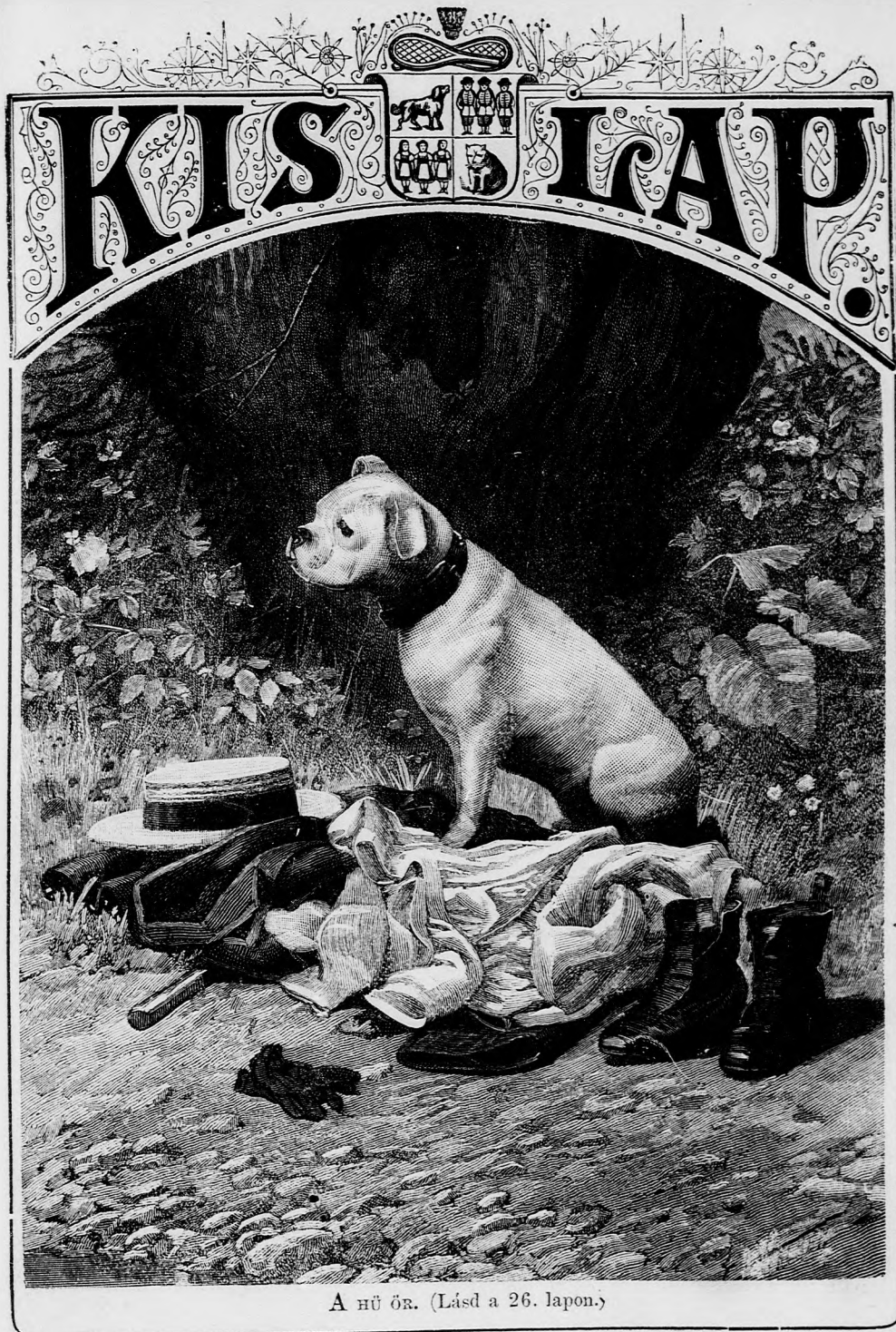
g.

ak gyámolítá-
40 kr., Schön-
Andor és Pista

« cimü napi-

kegyes ada-
orgó bácsi.

thenaeum épület.
adapestén.



A HŰ ŐR. (Lásd a 26. lapon.)

XXXV. kötet, 2. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1888. július 8. án.

SZILAJ KATA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)



MASSNAP reggel erős, szeles és hűvös idő volt, de Katicza vigan kelt föl. Büntetését kiszenvette, ezen való szomorúságát kialudta, így hát minden rendben volt. Eszébe sem jutott, hogy a tegnapi dolgok miatt még ma is busuljon. Inkább azon törte a fejét, miféle mulatságot találjon ki a mai napra.

— Mindig csak magamnak kell ki-gondolnom valamit. Az a Kálmán olyan mulya gyáva fiu, semmire sem lehet hasznát venni... Zsófi meg... no, az bizonyosan szentnek készül; utoljára még talán arra is a mamától fog engedelmet kérni, hogy szabad-é nevetnie?

Mivel pedig ő ugyancsak nem kért ilyesmire engedelmet, hát javában kaczagott, mikor a reggelinél Kálmánt nézte. A gyöngye fiu épen panaszkodott, hogy rozszabbul van: ilyen csuf, esős időben nem járhat ki. Pedig ki kellett volna mennie. Mert apja azt kívánta, hogy ott a falun is tanulgasson egy kicsit. Eddig nem tehetette, mert az öreg tanító meghalt. Tegnap érkezett meg az új tanító, ahhoz kell majd naponként eljárnia leczkére s ma kellene bemutatkoznia.

— De ilyen esőben nem mehetek... megfázom, a lábam átázik... aztán meg a nyakamon most is látszik a macskakarmolás...

Katicza nagyot kaczagott. Ez a karmolás az ő tegnapi tréfája volt. Talán abba a nagy ijedségbe betegedett bele a

vitéz Kálmán. De atyja nem találta ezt a dolgot olyan mulatságosnak s szigoruan mondá:

— Nincs mit nevetni azon, ha valaki kellemetlenséget okozott másnak. Ne próbálj többé nevetni azon, hogy Kálmán beteg.

— De mikor nem beteg, apácska! Csak a tanítótól fél.

— Szót se többet! Vagy hallgass, vagy menj ki.

Katicza úgy érezte, hogy nem tudná szó és nevetés nélkül megállni, mikor Kálmán olyan savanyu képet vág a tanító említésénél. Inkább kiment tehát. S a mint az előszobán végig szaladt, hirtelen megállt, egy pillanatig gondolkozott, aztán nagyot nevetett.

— Jaj de jó lesz! No, ezzel majd megrétfálok!

A fogason ott függött Kálmánnak a hosszú köpönyege és a kalapja. Katicza leakasztotta és gyorsan a szobájába ment. Itt ollót vett elő, a tükör elé állt és — levágta a szép hosszú haját. Nem sajnálta egy cöppet sem, mert csak a pajkos csinyre gondolt s mikor készen volt oktan tétével, nagyon elégedetten nézett a tükörbe.

— Most bizony akárki fiunak nézhet... a tanító nem ismeri Kálmánt, engem sem ismer. Ha a hosszú köpönyeget felöltöm és begombolom, a kurta szoknyámat nem fogja látni.

Gyorsan felöltötte, a Kálmán kalapját a fejébe vágta és lábujjhegyen ki-osont az udvarra, aztán ki a kapun. Esőben, szélben sietett a tanító háza felé, mely a falu tulsó szélén, szép kertecske

közepén állt. Utközben találkozott több emberrel, a kit ismert, de ezek nem ismertek rá s ez roppantul mulattatá.

— Tudtam, hogy nem ismernek rám... ez pompás! Ilyesmit Kálmán vagy Zsófi soha sem tudna kitalálni... persze, mert olyan gyávák és együgyűek, én pedig ügyes és bátor vagyok... ők mindig csak azon töprenkednek, mit mond majd a néni, mit a bácsi... aztán szörnyűködnek, hogy én pajkos vagyok... mintha bizony nem volna szabad egy kicsit elmulatni.

Kissé megázott, de azért jó kedvűen érkezett a tanító házához és kopogtatott. A tanító, nyájas, barátságos képű férfi, épen ki akart lépni az ajtón s fürkészőleg nézte a vendéget.

— Itthon van a tanító ur? kérde Katicza.

— Az én magam vagyok, mit kívánsz?

— Be akarom mutatni magamat... mert mára van kiszabva...

— Ah! Te vagy az én tanítványom, Kálmán? No... másformának képzeltelek; azt mondták: sápadt, beteges képű. Öregebbnek is hittem.

— Már pedig én ilyen vagyok, a milyen vagyok.

— Annál jobb, ha egészséges vagy. No, hát vedd le a köpönyeget.

— Kálmán könnyen meghül... Kálmán gyöngé... jobb ha nem veti le.

A tanító meglepetve nézett tanítványára. Furesza volt ez nagyon, de hamarjában nem tudta, mit gondoljon róla. Azért csak így szólt:

— Kedves fiam, az csak egészen kicsi gyerekeknek való, hogy így a maga nevének nevezgesse magát. Te már mégis nagyocská vagy erre. De ha félsz a meghüléstől, hát tartsd meg a köpönyeget. Lássuk kissé, mit tudsz a tantárgyaktól, hogy aztán tudjam, hol kezdjük a lecke-t.

A nyelvtant vette elő. Katicza nem ijedt meg, mert ő már tanult nyelvtant, jó esze is volt s talán tudott is annyit, mint Kálmán. Nagy készséggel feleltetett tehát és nem is várta a kérdést, hanem folyton beszélt, elmondva szaporán és össze-vissza mindent, amit csak tudott. A tanító szóhoz sem jutott, csak bámulta, milyen jól pereg a nyelve ennek a fiúnak, a kiről pedig azt mondták neki, hogy félenk, akadozó.

— No, többet már nem tudok a nyelvtanból, szívt a pajkos leány. Hanem ha tetszik, felelek a történelemből.

A tanító nevetett s még ideje sem volt mondani, hogy ő is akarja, már Katicza bele kapott a mondókájába és elbeszélte, mit tud Árpádról, a hét vezérről, a honfoglalásról és Szent István királyról. Nem épen egészen a sorjában mondta el ugyan, mert az ő históriájában először jött Szent István király, azután Árpád vezér, és az sem volt egészen bizonyos, hogy az ő magyarok pogányokból lettek-e keresztényekké vagy keresztényekből pogányokká.

— Nem jól van, fiam... úgy látszik, tudtad te ezt, de nagyon össze-vissza hadarod.

— No, az meglehet, sietek, megesis rajtam. De az nem baj, mégis csak így

volt valahogy. Ha nem így volt, hát más-kép volt.

A tanító nagyon meg volt akadva. Nem tudta, mit gondoljon erről az egész dologról. Azt kezdte hinni, hogy elhamarkodta a dolgot, mikor vállalkozott egy olyan fiu tanítására, a kit nem ismer. Azt mondták neki, hogy csöndes, engedelmes fiu — de hát ez már csakugyan nem igaz. Hisz ez valóságos Vad Laczi, meglátszik a pajkos szeméin, merész beszédén, hogy ugyancsak nehéz lesz vele boldogulni.

— Hol jártál eddig iskolába? kérdé egy kis szünet után.

Ez a kérdés nem tetszett Katiczának. Ebbe még bele sültet.

— Hogy hol jártam? Hát a hol a szüleimmel laktam... most pedig itt vagyok, hát nem járok sehova, hanem itt-hon tanulok.

— No, hisz ezt tudom... De ezt az egész dolgot meg kell még egy kicsit vitatnom Dánosi urral. Mondd meg neki, hogy még ma elmegyek hozzá.

— Azt ne tegye! Jaj, az nem volna jó.

— Az nem a te dolgod, barátocskám. Csak mondd meg, amit izentem.

— Már pedig ez nem jó lesz... én azt mondom, ne jöjjön oda hozzánk.

Ezzel Katicza kiszaladt, a tanító pedig fejtét esóválva nézett utána.

— Ez a fiu sehogy sem tetszik nekem... épen nem olyan, a milyennek Dánosi ur mondta... sőt valósággal mintha nem volna egészen helyén az esze... szinte hóbortos.

Katicza pedig kaczagva futott haza, most már derült napfényben, mert az eső

megszűnt s a felhők elvonultak. Mikor a ház közelébe ért, kissé lassabban lépkedett s az is eszébe jutott, hogy ugyan mi lesz majd, ha egyszer kisül, hogy bolonddátette a tanitót. Mert ki fog sülni, mihelyt a tanító találkozik Kálmánnal.

— Rá kellene beszélni Kálmánt, hogy legyen még sokáig beteg... ez nem is lesz nagyon ellenére, mert fázik a tanulástól... de apa talán kényszeríteni fogja... mást kellene kitalálni, csakhogy semmi sem jut eszembe. No, sebjaj, meglesz.

Kileste, hogy észrevétlenül lopózhassék a házba. A Kálmán kalapját és köpönyegét vissza akasztotta a szögre, de még ekkor is bohókás csinyre gondolt. Papirost keresett elő s nagy betűkkel rá irta: »Vigyázz! Macska van a köpönyeg zsebében!« A papirost rá tüzte a köpönyegre, aztán vígan beszaladt a szobájába. Zsófiika ott ült és olvasgatott.

— Uram, teremtőm! Katinka! Hová lett a hajad?

— Mi közöd hozzá? Az én hajam ott van, a hová tettem... mindjárt ott lesz a tied is, csak sokat fecseggj.

— Ohó! Az enyémnek jó helye van ott, a hol van. Majd te is jobb szeretnéd holnap, ha bolondot nem tettél volna a hajaddal.

Ez nagyon elevenére talált Katiczának. Mert most, hogy már tul volt a bolondos csinyen s a tükörbe pillantott, nem tetszett magának oly nagyon. Az is eszébe jutott, hogy ezen nem is lehet segíteni és Zsófiika, akinek megvan szép hosszú haja, sokáig fog nevetni rajta. Ez a gondolat felbőszítette s indulatosan kiáltá:

— Mit mondtál? Hogy bolondot tettem? No hát most mindjárt veled is megteszem ezt a bolondságot.

— Azt bizony nem teszed. Az én hajam az enyém.

— Nem a tied! Semmi sem a tied! Ha nekem tetszik, hát az enyém, mert te nekem engedelmeskedni tartozol, te az én rabszolgálóm vagy.

— Ohó! Az nem vagyok!



ÁT A PATAKON. (Lásd a 27. lapon.)

— De igen is az vagy! Az én mamám ide fogadott téged, de azért, hogy nekem szolgálj. Az anyád ide adott nekünk, a mamám pedig nekem adott és te az én

rabszolgálóm vagy. Haha! Rabszolgáló! Jó hogy ezt kitaláltam!

Nagyon tetszett neki ez a gondolat. De Zsófikának nem tetszett s a gyöngéd

szivü leánykát mélyen bántotta a durva sértés, melyet a szerencsésebb gazdag leánytól el kellett tűrnie. Nem tehetett ellene semmit, csak sirva fakadt.

Katicza nem szenvedte, ha valakit sirni látott. Maga is sirt ugyan néha, de az soha sem volt igazi szomorkodás, egy pillanat mulva már megint nevetett. Mindjárt szökött is olyantól, a ki sirt. Most pedig annál is inkább szökött, mert a szomszéd szobából a mama hangját hallotta. Ha bejön a mama, bizonyosan az is mindjárt a haját kéri számon. Ebben pedig nem is csalódott Katicza — mert a mama tudta, mi történt — már elébb rátalált a levágott hajfürtökre s mindjárt tudta, hogy a szilaj leány megint nagy oktalanságot követett el. Épen azért jött is, hogy tőle magától hallja, miért tette ezt az esztelenséget.

De Katicza nem várta meg, hanem kifutott a kertbe s ott egyenesen a nagy lugasba. Ott találta Kálmánt, ki mérges tekintettel fogadta.

— Hogy mertél hozzá nyulni a köpönyegemhez? És micsoda bolond czédulát tüztél rá?

— Czédulát? Haha! Megtaláltad a macskát? Nem karmolt meg? Remélem, idején elfutottál, bizonyosan meg sem álltál idáig. No, ne félj semmit, itt vagyok én, megvédelmezlek, te szegény kis baba!

És gunyosan megveregette a vállát. Kálmán haragosan akart mondani valamit, de elhallgatott, mert léptek közeledtek s beszéd hallatszott. Katicza is oda figyelt. Az apja hangját hallotta, amint szólt:

— Mondhatom, nagyon csodálom, nem is értem. Ugy tudom, hogy ma még nem volt kint a házból; megengedtem neki, hogy majd holnap menjen önhöz. Mert kissé beteges fiu, féltettem az esőben.

— No én nem találtam egy csöppet sem betegesnek, felelé a tanító, ki Dánosi ur mellett sétált. És egész viselete nem olyan volt, mint a hogy én vártam az után, amit róla hallottam. Valóságos szeleburdi, csintalan ficzkónak találtam, össze-vissza hadart mindenfélét, alig bírtam felét is megérteni.

— Kálmán tette volna ezt? Csodálatos, efféle még sohasem tapasztaltam nála, szóit Dánosi ur.

— Már pedig az szóról szóra ugyan, annyira, hogy gondolkodóba estem, valjon elvállalljam-é egy ilyen fiúnak az oktatását.

A lugasban Katicza meglökte Kálmánt.

— Hallod?.. rólad beszélnek, mondá sugva.

— Rólam nem beszélhetnek, én nem jártam a tanítónál.

Épen ekkor érkezett oda a mama is, és Dánosi ur kérdé tőle, tud-e valamit arról, hogy Kálmán oda járt a tanítónál?

— Dehogyan járt! Reggel óta, a mig esett, ott ült a szobában; csak most nem nem rég én biztattam, hogy sétáljon ki a kertbe.

— De kérem, ez már még sem lehet! szólt a tanító türelmetlenül. Ha mondom, hogy nálam volt! És még hozzá olyan vásott fiúnak találtam, hogy mindjárt eltökéltem, ide jövök és kissé tudakozódok utána, mert nem szeretek efféle

rosz gyerekekkel foglalkozni. Ha rendes tanítványom, akkor kötelességem; de így mellékesen megválogatom, kit fogadok el magán leczkére.

— Itt valami tévedésnek kellett történni, szólta Dánosi ur. Bizonyosan más fiú járt ott. De hiszen mindjárt megtudhatjuk. Kálmánnak itt kell lennie a kertben. Kálmán!

Dánosi ur nagyot kiáltott, nem tudva, hogy a fiú itt van közel. De Kálmán rögtön kilépett, ugyancsak megzavarodva, mert ő sem tudta semmiképp megérteni, amit magáról most hallott.

— Itt vagyok bácsikám, mondá.

— Te ma reggel azt mondtad, hogy beteg vagy és nem mehetsz a tanító urhoz. Mégis elmentél.

— Dehogy mentem, kedves bácsi! Nem voltam kívül a házon.

A tanító végig nézett a fiún.

— Ezt a fiút nem láttam, ez nem Kálmán!

— Dehogy nem, szólta Dánosi ur nevetve. Már azt csakugyan bizonyíthatom, hogy ez itt az én Kálmán öcsém, a kinek tanítására önt felkértem. De ha Kálmán nem volt ott, akkor aztán valóban furcsa egy eset. Ki járhatott az ő nevében ott?

— Azt én nem is sejthetem. Még nem ismerem itt az embereket... de az bizonyos, hogy valami vásott gyerek követett el gonosz csíny a Kálmán nevében. Ezt most már ki kell nyomozni, mert ez nem maradhat büntetlen.

(Folytatása következik.)

A KÓKUSZTOLVAJ RÁK.

(Képpel a 25. lapon.)

HOGY a rák micsoda, azt mindnyájan tudjátok, de kókuszdiót alkalmasint még sokan nem láttatok. A kókuszdió egy, a forró éghajlat alatt tenyésző palma-fa gyümölcse, néha akkora, mint egy kisebb fajta dinnye, a héja pedig olyan kemény, mint a csont. A ki nem ismeri a fortélyát, bizony fel sem tudja törni, ha csak fejszével nem fog hozzá. Bent szép fehér, édes, olajos bele van. Ezt pedig nagyon szereti a remete-rákok egyik fajtája.

A remete-rák sokban különbözik a miközönséges rákunktól. Már a mi rákunktól sem mondhatja még a legjobb barátja sem, hogy valami nagyon ügyes, fürge jószág volna. De a remete-rák még sokkal élhetlenebb. Többféle fajtája van, de uszni egyik sem tud, mint a mi közönséges rák barátunk; és mert uszni nem tud, hát nem is a vízben él, hanem a szárazföldön s csak néha-néha megy a vízbe, hogy megnedvesítse a kopolyuit, mert csak úgy tud lélekezni, ha nedves a kopolyuja.

Valamennyi fajta remete-rák közt legfurcsább legény a kókusztoolvaj, melynek a tudósok *birgus latro* nevet adtak. A szárazföldön valamely dombocska oldalában váj magának lyukat s ott tanyáz, csak éjszakára sétál el egy kis időre a legközelebbi vízhez. És egészen kicsi korában is a vízben él egy ideig, egészen közel a parthoz, honnan aztán, mikor már megerősödött és jól tud mászni, átköltözik a szárazföldi remete életre. A kifejlett tolvaj-rák ollója nagyon erős és kemény s erre szüksége is van, hogy kedvencz csemegéjéhez, a kókuszdió beléhez hozzá férhessen.

De akármilyen erős az ollója, azt lehetne hinni, mégis lehetetlen, hogy ilyen gyöngye jószág, mint ez a rák, fel bírja törni a kemény kókusz diót. Pedig bírja. Természetesen sok idejébe, fáradsá-

gába kerül, de ezt nem röstelli. Fáradságos már az is, míg a nagy és nehéz kókuszdiót oda hengeríti a tanyájára. De türelemmel és kitartással addig-addig tologatja, míg végre mégis csak haza viszi. Ekkor kezdődik a nehezebb munka: a dió feltörése. A ravasz kopé azonban jól tudja, miként fogjon hozzá.

Legelőször is lehántja a dióról a puha, vékony szálakból álló burkolatot, mignem egészen szabadon van az a rész, a hol a dió a kocsányánál fogva a fán függött. Ezen a helyen a leggyöngébb s bár szinte láthatatlan, de aprócska lyuk szolgál egészen a belsejébe. A rák már most erős ollójával elkezdi vagdalni, ütögetni ezt a helyet, addig-addig, míg rést üt belé. Ezt aztán tágitja, furja kemény ollójával, mignem jókora lyuk támadt. Ekkor aztán hátsó, vékonyabb ollójával belenyul és kiszedegeti a jó, édes magot úgy, hogy semmi sem marad benne. Egy egy kókuszdión napokig éldegél, tehát érdemes is feltörésével vesződnie, mert aztán jó ideig kényelmesen lakmározik.

Sokáig azt hitték, hogy a tolvaj rák fölmászik a pálmafára s ollójával elvágja a kókuszdió kocsányát, hogy a dió leessék a földre. Ez nem igaz, a nehézkes rák ilyen fortélyhoz nem ért, csak azt szedegeti össze, amit a fa alatt talál.

De ha ő megeszi az emberek fájáról lehullott gyümölcsöt, őt magát meg az emberek eszik meg. Husát nagyon jónak mondják s a malájok annyira szeretik, hogy maguk tenyésztk, hizlalják ezt a fajta rákot. A kinek pedig nincs ráktelepe, az kijár a vizek környékére s ott a földalatti vermekből ássa ki a tolvaj rákot, össze szedve a kókuszdiókat is, melyeket a gondos rák magának össze hordott. Menekülni a lassu állat persze nem tud és így könnyen ejthető zsákmányul.



A HÚ ŐR.

(Képpel a czimlapon.)



VIGAN csaholt Pancsi, az okos és hú eb, amire volt is oka. Mert nagyon szeretett kint a mezőn, erdőn sétálni és futkosni, most pedig erre készültek. Már tudniillik ő, meg Zoltán.

Épen kilépett Zoltán az udvarra és füttyentett.

— Pancsi, megyünk sétálni!

A Pancsi vig csaholása azt felelte, hogy ő készen van, indulhatnak. Csakhogy más valaki is szeretett volna velök tartani.

Sietve futott ki a házból a kis Elemér.

— Én is megyek, Zoltán!

— Mehetsz a hova akarsz, de velem nem jössz.

— Miért nem? Tudok ám én nagyot gyalogolni.

— Elhiszem, de nem akarom a magam kárán megpróbálni. Csak alkalmatlan volnál: nem mehetnék, a merre nekem tetszik.

— Dehogyan nem! Vigy magaddal, Zoltika!

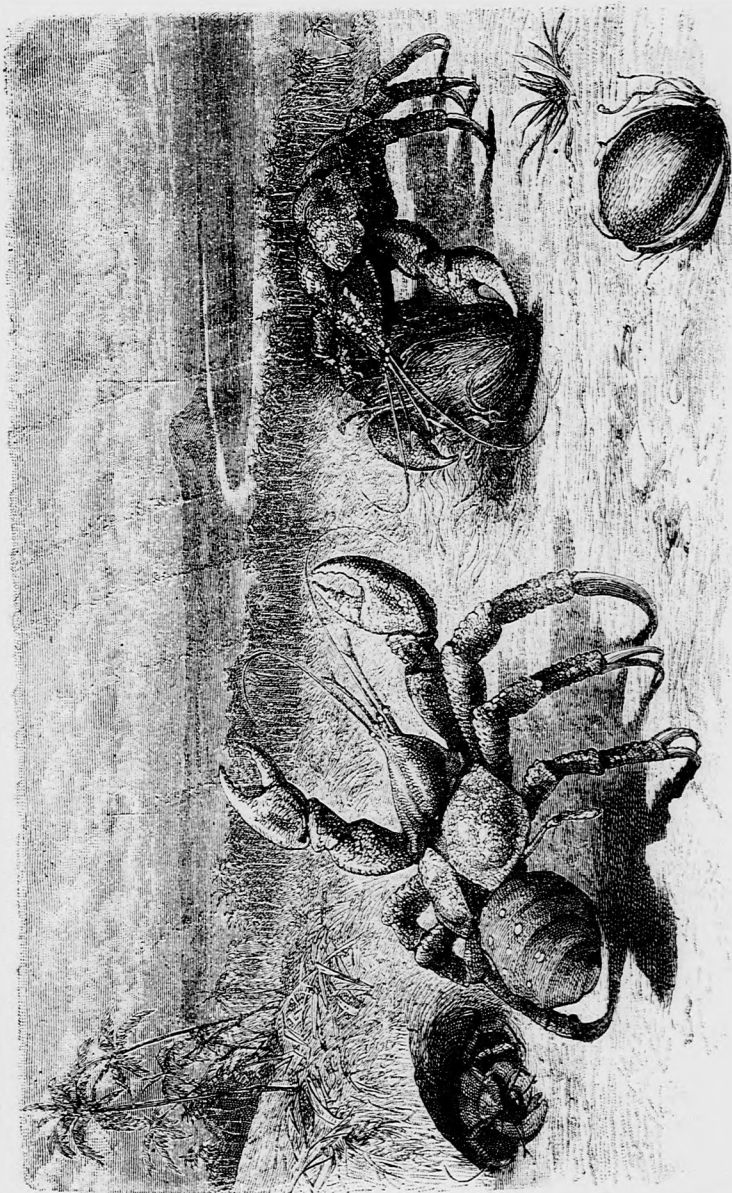
— Mondtam már, hogy nem viszlek s azzal vége.

— De miért nem? Miért ne mehetnék én is oda, a hová te?

— Mert én tizenkét éves vagyok, te pedig egy hét éves tacsó, a ki csak terhére vagy az embernek. Jobb szeretem, ha nem vagy velem. Punktum!

Ez nem volt nagyon gyöngéd testvéri beszéd; de Zoltán úgy vélte, hogy neki, mint a fővárosból haza került diák

(Folytatása a 26. lapon.)



KÓKUSZTOLVAJ RÁK. (Lásd a 23. lapon.)

az okos és
oka. Mert
t a mezőn,
pedig erre
eg Zoltán.
udvarra és

hi!
azt felelte,
Csakhogy
ők tartani.
óól a kis

de velem

én nagyot

m a ma-
alkalmat-
re nekem

magaddal,

n viszlek

e mehet-

gyok, te
csak ter-
etem, ha

testvéri
gy neki,
lt diák

(Folytatás a 24. laphoz.)

legénynek, éreztetni kell, milyen nagy a különbség közte és kicsi öcsse közt. Ott is hagyta a faképnél és Pancsinak füttyentve, kísétált a mezőre. Elemérke pedig busan nézett utánok.

Zoltán gyorsan ment végig a mezőn, hol izzó forrón tüzött a nyári nap. Amoda az árnyas fák alá iparkodott, melyek a folyó partján álltak. Ott pompás hűvös volt. Csakhogy a mig oda jutottak, ugyan csak fölmelegedtek.

— Jaj, de jó volna megfürödni itt a folyóban, ugy-e Pancsi?

A hű eb nem tudott felelni, tehát csak a farkát csóválta. Talán azt akarta mondani, hogy valóban jó volna; vagy talán arra akarta emlékeztetni kis gazdáját, hogy ha jó volna is, de nem szabad, mert apa megtiltotta. Eszébe jutott ez Zoltánnak is.

— Persze, apácska megtiltotta... mert azt hiszi, hogy még nem tudok jól uszni, pedig egészen csöndes a víz, mint valami tó. Itt már csakugyan semmi baj sem érhet, akár csak az uszó iskolában volnék.

Miután ezzel tisztába jött, nem is késlekedett tovább. Levetette ruháit és Pancsit oda parancsolta.

— Vigyázz! Maradj itt és őrizd a ruhámat.

A hű állat oda telepedett a ruhák mellé és okos szemeivel gazdájára nézett, mintha mondani akarta volna:

— Nyugodt lehetsz, nem lesz itt semmi hiba. Megőrzöm én, amit reám bízna.

Zoltán bement az enyhe hűs vízbe, a kutya pedig hűségese ott maradt a

ruhák mellett őrnek. (Lásd a képet a czimlapon.) Talán ő is inkább szeretett volna a folyóban lubiczkolni; de hát első a kötelesség, s ha valamit ráparancsoltak, engedelmeskedni kell.

Nem is aggódott Zoltán a ruháiért s vigan ment beljebb a folyóba. A víz e helyen nem volt mély, nagy darabon még derékig sem ért s Zoltán elbizakodva ment egyre tovább, úgy hogy Pancsi már nem is látta.

— Nem is érdemes uszni, mikor az embernek földet ér a lába. Amott talán mélyebb lesz, mondá a fiú.

El is jutott mélyebb helyre és uszni kezdett, nem igen ügyelve, merre indul. Nehány perczig igen kellemesen uszkált, de egyszerre azt kezdte észre venni, hogy erősebben ragadó vízbe jutott.

— No bizony, nem ijedek én meg ettől.

Pedig bizony jobb lett volna megijedni. Mert egy percczel később már hiába eviczkélt kézzel-lábbal, nem volt annyi ereje, hogy a sebes folyóval megbirjon küzdeni — a víz magával sodorta. Most már aztán megijedt, kivált mikor egy párszor alá is merült és ugyancsak sok vizet nyelt, amint levegő után kapkodott. Kétségbe esetten kiáltozott segítség után, mert ereje már fogytán volt, uszni nem birt többé, alig-alig hogy eszmélt. Azt még látta, hogy a víz kissé a part felé sodorja s épen egy nagy fűznek az ágai hajlanak ott le a folyóra. Görcsösen megkapaszkodott egy ágba és még egyszer segítségért kiáltott.

A partról megszólalt valaki:

— Csak fogózzék jól... mindjárt segítetek.

Egy pásztor-gyerek volt ott. Gyorsan levetette gunyáját, beugrott a vízbe és szerencsésen kihuzta Zoltánt a partra. Nagyon ideje volt, mert a következő pillanatban Zoltán az ijedségtől, kimerültségtől elájult.

Mikor föleszmélt, a pásztorfiu még mindig ott állt. A szűrével takarta be Zoltánt, a kinek lasanként eszébe jutott: hányadán van. Föl kellene öltözni és hazamenni: de a ruhája messze van. A pásztorfiu ajánlkozott, hogy elhozza, csak magyarázza meg Zoltán: hol hagyta.

Ezt Zoltán megis tette s a jó fiu szaporán utnak eredt, meg is találta a ruhát. Csakhogy baj volt. Pancsi ott örködött hiven s mikor az idegen fiu hozzá akart nyulni a ruhához, a hű örveszedelmesen morogni kezdett. Nem használt se hizelgés, se fenyegetés, Pancsi nem hagyta a gazdája ruháit s a milyen erős, bátor kutya volt, nem lehetett vele kikötni. A pásztorfiu tehát visszament Zoltánhoz és elmondta a dolgot.

— Oh, az a konok Pancsi! sopánkodék Zoltán. Persze, ő csupa hűségből teszi...nem tudja, mi történt velem. Nem is fog tágitani, míg a házbeliek közül valaki oda nem megy. Oh, meddig eltart az!

Nem tartott olyan sokáig, mert épen akkor egy kis fiút pillantottak meg a mezőn s a pásztor oda mutatott.

— Ott sétál Elemér urfi...őt bizonyosan ismeri a kutya, neki engedelmességedni fog.

Ugy is volt. Gyorsan előhívták a kis Elemért, a ki megtudván a történeteket, mihamar előhozta Zoltánnak a ruhákat s vele jött Pancsi is.

Zoltán felöltözött s lassanként magához tért, úgy hogy odább mehetett öccsével és kutyájával. Most már nem küldözte el magától a kis Elemért, hanem inkább hálásan mondá:

— Milyen jó, hogy erre sétáltál! Olyan kinos lett volna még tovább ott fetrengeni. Nagyot segítettél rajtam, pedig én az elébb azzal sértettelek, hogy csak alkalmatlan vagy, ha kisérsz. Ugy-e, megbocsátsz?

— Hogy ne? Én nem is haragudtam...csak fájt, hogy nem akartál magaddal vinni.

— Nem fog az többször történni, Elemérkém. Jó intés volt ez, hogy ne feledkezzem meg a testvéri érzületről és ne nézzek le senkit. Ezentul együtt fogunk sétálgatni, akkor legalább ügyelni fogok, hogy oktalan tettel szégyenben ne maradjak.

ÁT A PATAKON.

(Képpel a 21 lapon.)

PATAK vize gyorsan folyik,
De nem mély —
A nyomomban maradj lányom,
És ne félj.

Közel van a kö egymáshoz,
Megléped —
Ha megcsusznál, itt vagyok én,
Següllek.

VAD LACZI FÉNYKÉPE.

(Három képpel.)

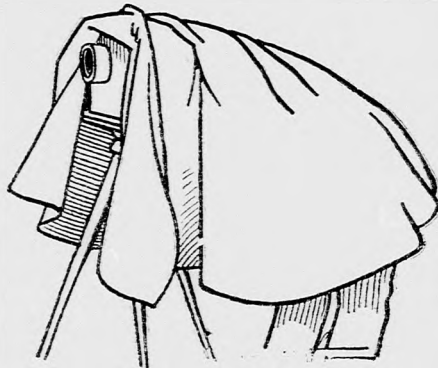


EM igen emlékszik arra senki, hogy Vad Laczi ugy igazán megbánta volna sok, sok gonosz csinyei valamelyikét. Persze, azt bánta, mikor rajta vesztett, sirt-rítt is eleget, mikor megkapta érdemlett büntetését. De ha egyszer aztán tul volt rajta, utólag mégis csak mindig nevetett a pajkos csinyen, a büntetést pedig hamar elfelejtette.

A minap azonban történt vele valami, amiről ugy sejtem, hogy még sincs egészen kedvére és ha nem vallja is meg, de titkon mégis csak bántja, hogy elkövette. Nem is tanácsos most tőle azt kérdeni:

— Laczi te, elkészült már a fotográfád? Mutasd, jól sikerült-e?

Az ilyen szóra elfutja Laczit a pulykaméreg és ha valamelyik gyöngébb pajtása meri kérdeni, meg is keserüli.



NYUGODTAN KELLETT ÜLNIÉ. (Lásd a 29. lapon.)

Neki ront Laczi mint a megvadult kecskebak s dühösen kiáltja:

— Mi közöd hozzá? Ha voltam, voltam, ha nem voltam, hát nem voltam a fotografusnál, a kép pedig akár elkészült, akár el nem készült, kinek mi köze hozzá?

Ebből pedig pajtásai annyit mindjárt kitaláltak, hogy itt bizonyosan történt valami, ami nincs inyére Vad Laczinak. Amint hogy nem is volt másképen.

Mindenki tudta azt, hogy Vad Laczinak régi kívánsága, vajha egyszer le-

fotografáltathatná magát. A szüleinek, testvéreinek, rokonainak, mindenkinek ott van a fényképe az albumban, csak az övé nincs. Pedig neki is megígérte az apja, hogy lefényképezteti; csakhogy szörnyen nehéz föltételt szabott hozzá.

— Ha egyszer legalább egy hétig ugy viseled magadat, hogy nem lesz rád semmi nagy panasz, akkor elviszlek a fotografushoz.

Egyszer aztán megesett az a csoda, hogy egy álló hétig csakugyan semmi nagyobb panasz nem volt Vad Laczira.

Nem tudom én, hogy eshetett az meg, gyanakszom is erősen, hogy Laczi csak különös furfanggal tudta eltitkolni a csinyeit. Elég az hozzá, teljesítette a föltételt és apja most már beváltotta a szavát.

Elmentek a fényképiróhoz. Ott épen akkor sokan voltak mások is, várni kellett, az apának pedig dolga volt. De a fényképész jó ismerőse volt, megbízhatott benne, mikor ez így szólt:

— Elvégzem én azt Laczi barátommal. Majd jól oda helyezem a székre, nem kell félni, jó lesz a fénykép.

Az atya elment, Laczi pedig várt sorjára, ami nem volt egészen a kedvére, hogy nem vele végez előbb, hanem azokkal, a kik hamarább jöttek.

Végre azonban, mégis csak rá került a sor.

A fényképész oda ültette a székre a fotografáló masina elé és gondosan,



ORROT MUTATOTT. (Lásd a 30. lapon.)

pontosan elrendezgetett mindent, hogy a kép majd jó legyen.

Vad Laczinak persze nem tetszett, hogy annyit illesztgetik. De különösen hogy nyugodtan, mozdulatlanul kell ott ülnie. (Lásd a képet a 28. lapon.)

— Nyugodtan kell ülni, egy helyre nézni és vidám arcot csinálni, különben nem lesz jó a kép, inté a fotografus.

Már pedig Vad Laczi, tudjuk, min-

dig épen csak azt nem tette, amit tanácsoltak neki. Most hát csak azért is harangozott a lábaival, hadonázott a kezeivel, prüszögött, köhögött, úgy hogy a fényképész végre kifogyott a türelemből.

— No, most már elég! Nem tölthetem veled hiába az időt, Ül csöndesen, mert különben mindjárt kiröpítelek az utczára.

Laczi abba hagyta a fészkelődést. Mikor a fényképész látta, hogy Laczi végre nyugodtan ül, hozzá fogott a dologhoz. Levette a fotografáló masina csövé-ről a fedőt és elfordulva Laczitól, óráján számította a másodperczeket, a meddig a fényképhez ülni kell. De Vad Laczinak egyéb se kellett, mint hogy a fotografus háttal forduljon hozzá. Elfajtott boszuságát mindjárt kitöltötte azzal, hogy csak azért is kapálózott a lábaival és nyelvét öltögette, meg orrot mutatott a fényképésznek. (Lásd a képet a 29. lapon)

Látta-e a fényképész, nem tudom, de az bizonyos, hogy Vad Laczi nem tudta, hát meg sem gondolta, mit mivel. Mert fura jószág ám az a fényképező masina!

Néhány másodpercz múlva a fényképész vissza helyezte a fedőt a gép csövére.

— Most már elég. Haza mehatsz, kis öcsém. Három nap múlva készen lesz a kép.

Vad Laczi örült, hogy az unalmas üléstől megszabadult, de még inkább örült, hogy három nap múlva dicsekedve fogja pajtásának mutathatni fotografiáját.

De hát olyasmi történt, amire nem számított.

Harmadnap elment a fényképiróhoz, hogy készek-e a képek?

— Készek barátocskám. De majd csak magam viszem el az édes atyádnak.

A fotografus furesán mosolygott, de ezzel Laczi nem törődött. Majd megkapja az atyjától a képeket. Délután elő is hívta az apja és így szólt:

— Nézd, itt van az arczképed... úgy látom, nagyon jól el vagy találva.

Vad Laczi örömmel pillantott a képre, de majd kővé vált, mikor megpillantotta.

Hiszen ez valami csoda figura, valami torzkép, a melyet csufolódásból csinálnak. A fotografus mosolyogva mondá:

— Kérem, ez teljesen hű kép. Így ült a kép előtt, hát a gépet nem lehet megcsalni. Ez Vad Laczi hű arczképe.

— Tudom, szólt az apa. A kép teljesen

hű, mert azt mutatja, hogy Laczi ott is csak olyan vásott ficzkó volt, mint máshol. Meg is tartom ezt a képet és ha valaki kérdi, megmutatom, hogy ez Vad Laczinak a fotografiája. Rá fog ismerni mindenki.

Igy hát most meg van a Vad Laczi fényképe, a ki akarja, láthatja. Hiába mérgelődik Vad Laczi, mindenki nevet rajta és azt mondja:



VAD LACZI HŰ ARCZKÉPE.

— Nagyon jól van eltalálva. Csak ugyan ilyen.

Pajtásai is megtudták a dolgot, többen látták is a képet és gunyosan dicsérik Vad Laczi előtt, milyen jó a fotográfiája. Laczi pedig majd megpukkad mérgében, de nem segíthet a bajon. És most az egyszer csakugyan bánja, hogy nem viselte magát illedelmesen. De a késő bánat nem orvosság!

A SZÉP KÖVEK.

— Példázat. —

Egy duszgazdag herczegnél sok vendég volt együtt. Megmutatta nekik különféle kincseit, különösen pedig drágaköveit, melyekre nagyon büszke volt. Gyémánt, rubint, smaragd és más mindenféle drágakő csillogott versenyt rakáson és a vendégek álmélkodva dicsérték a nagy kincset.

Volt azonban köztök egy falusi gazda, a ki szintén sorra nézte ugyan a sok drágakövet, de épen nem dicsőítette oly nagyon, mint a többiek. A herczeg észre vette ezt és kérde:

— No's, ön nem találja szépnek az én drágaköveimet?

— Szépeknek biz' ezek nagyon szépek, de az már igaz, hogy azért nem talállok rajtok olyan nagy bámulni valót.

— Oh, talán nem tudja, hogy e kövek itt megérnek egy milliót?

— Egy milliót? Az bizony szép pénz. De én azt hiszem, hogy nekem ott-hon van két követem, mely nem olyan szép ugyan, de mégis többet ér.

— Már azt szeretném látni! Miféle kövek lehetnek azok?

— Nagyon egyszerűek. Van is olyan sok akármerre. De mondja csak herczegséged, mit jövedelmeznek ezek a drágakövek és mi a haszon belőlök?

— Haszon? Ezek nem arra valók, hogy hasznot tegyenek. Nincs ezeknek semmi hasznuk, csak szépek.

— Ezek nélkül tehát nagyon jól meg lehetne élni, ha nem is léteznének. Az én két követem két egyszerű malomkő. De ezek megőrlik a gabnát, jó lisztet készítenek s lehetővé teszik, hogy kenyérünk legyen. Ez pedig többet ér, mint az olyan kő, a mely csak csillog, de különben haszontalan.

ARANY KALÁSZOK.

Sokat tudni sokat ér, mert a ki sokat tud, sok mindenféle állapotban segíthet magán. De maga a tudás nem elég. Az az igazi derék ember, aki nem csak tud, hanem mindig kész és akar is cselekedni.

Az ifju, mikor komoly munkához fog, azt hiszi, hogy terhes, nehéz dolgot végez, melytől jobb volna szabadulni. De midőn elméje megérett, arról győződik meg, hogy nincs más igazi öröm és élvezet, mint: hasznos munkát végezni.

Csak a könnyelmű, nem gondolkozó ember ítél a családka külszin után, míg a bölcs megvizsgálja, mi van alatta. Azért ne arra törekedjél, hogy többnek tartsanak, mint a mi vagy, hanem hogy többet érj, mint a mennyinek tartanak.

Egyetlen egy biztos módja van annak, hogy a játéknál, vigadásnál igazán zavartalan jó kedvünk legyen. Ez a mód pedig az, ha előbb a komoly munkánál komolyan teljesítettük kötelességünket.

Légy mindig őszinte és igaz, és mutasd magadat olyannak, a milyen valóban vagy. Nem lesz belőle soha bajod, ha egyuttal arra törekszel, hogy hasznos és becsületes ember képe legyen az, amit benned látnak.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXIV. kötet 26-dik számában közölt betűrejtvény megfejtése:

JÓB
OÁU
KÁD
ANNA
IZSÓP
MESÉ
OLCS
RÉT.

Jókai Mór
Budapest.

Helyesen fejtették meg: Földessy Ilonka, Körmeny Szeréna és Erzsi, Risdorfer Erzsike, Rosenberg Ilona, Donáth Dezső, Kresz Elza, gr. Nyáry Károly, Hajnal Ilona, Osizsár Ida, Máriaassy Menyuka, Schára Béla, Miklós Ödön, Keczer Stefánia, Berger Dezső, Hummel Olga, Becker Gyula és Aurél, Csilléry Adél, Benedek János, Schlosser Sarolta (az bizony igaz, hogy a sajtóhiba egy ó-t kihagyott, de ügyes és figyelmes kis olvasók, mint te is, azért mégis sokan megfejtették, kiigazítva a sajtóhibát. *F. b.*), Szilágyi Ágota, Lászlófalvy E. Margit és Árpád, Jellasi Ilonka.

A »Kis Lap« XXXIV. 25-dik számában közölt találos mesék megfejtését utólag beküldték: Kresz Elza, gr. Nyáry Károly, Máriaassy Menyuka, Becker Gyula és Aurél, Kayser Elek, Dezsőffy Jolán.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Margalit Tilda és Jenő. Örvendő tudomásul veszem vizsgálatotok szép eredményét. Tilda egy szóval tudósíthatott volna, hogy meg fog látogatni. Pénteken délben bizonyosan a szerkesztői hivatalban lettél volna. Sajnálom, hogy elmulasztottalak. Korodhoz képest írsodat csinosnak mondhatom. Nem sok 6 éves gyermek dicsekedik olyan írással, minő a tied. — **Erzsi.** Más nevet nem írsz? A »Kis Lap« olvasói közt pedig van vagy száz Erzsi. Melyik vagy te? Tán csak nem vagy te is főherczeg kisaszony? Ird meg pontosan, mit kívánsz s leveleddel fordulj a »K. L.« kiadó hivatalához. — **Lászlófalvy E. Margit és Árpád.** Igenis, oly értelemben, mint sejtettem is hogy erre vonatkozik kérdétek, van egy kis gyűjteményem, mely áll érdekesebb levelekből, arcképekből s apró ajándékokból. Ha leírásodat jobban kiszinezed, reményem, inkább lesz közölhető. — **Sarbó Elza.** Nem is vártam mást, mint hogy kitűnő sikerrel fogod megállani a vizsgálatot.

Már most annál édesebben esik neked szabadság időd. Váljék javadra. — **Gányó Anti.** ¹⁾ Ha már vegytant is tanulsz, tudhatod, hogy a nagy hó a vizet alkotó elemeire: a vizenyre (hydrogen) és élenyre (oxygen) bontja szét, s így inkább szítja a tüzet semmint oltja. Nagy égéseknél gőzt fecskendenek a lángokba, mely ezeket elfojtja. ²⁾ Képtárlat ez idő szerint nincsen a fővárosban; de a nemz. Muzeum s az Eszterházy képtár elég oly kiváló festményt foglalnak magukban, melyeknek megtekintésére budapesti időzésed legnagyobb részét bátran ráfordíthatod. — **Unger Margit.** Kedvesen vettem a fényképet s az én kis gyűjteményembe soroztam. — **Okolicsányi Olga.** Leveled minden tekintetben kielégített. Örülök, hogy kedves atyádban csak ugyan azt üdvözölhetem, akit benne sejtettem. Boldog nyaralást! — **Risdorfer Erzsike.** Hiszen azt nagyon kevesen tudják s nem is akarom, hogy elterjedjen. A nyulacskáddal bátran eljátszogatathatsz; de már a négy kis cziczával óvatos légy. Itt Bpsten járvány ütött ki közöttük, s félt, hogy tovább terjed. — **Szolga Bandi.** Hazánk legnagyobb s a külfölddel is hatalmasan versengő vasműve a salgó-tarján-murányi, melynek Likerén és Bánrévén is nagy kiterjedésű gyárai vannak. Ezek megtekintésénél, nyári szabad idő alatt, érdekesebbet s tanulságosabbat nem igen találhatnál. A telep főigazgatója, Bórbély ur, nem csak kiváló szakférfi, de nyájas ember is, aki örömet meg fogja engedni a keze alatt levő nagyszerű telepek megtekintését. — **Schvarcz Irén.** Örömmel veszem tudomásul szerencsés fölépüléset. A szabadság időd egy része elég lesz arra, hogy a betegség alatt elmulasztottakat helyre pótolj. Üdvözöllek. — **Váczy Mariska.** Ha a »Kis Lap« egy-egy száma vagy kimarad, vagy megkésik: e végett ne hozzá, a szerkesztőhöz, (bár mindig szívesen veszem soraidat) hanem a kiadó hivatalhoz fordulj. — **Engel Seraphine.** Azt a kis micsodát bizony kár volt magyarra fordítani. Amilyen rövid olyan unalmas. Akadsz te majd külön valamire, s annak a magyarosítását küldjed be. — *Több levélről a jövő számban.*

Jótekonyság.

A víz- és tüzkárvallottak gyámolítására adakoztak: Friedmann Pista gyűjtése 1 frt 50 kr., Degenfeld Augusta és Katieza 4 frt.

Ez adományok a »Nemzet« czimű napilapban vannak kimutatva.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.

Forgó bácsi.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó hivatal: Budapest, Ferencziek tere 3-ik sz., Athenaeum épület. Nyomtatja a kiadó tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.